N°. 171. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 20 Julij.

Frankrijk.

PARIJS, den 17den Julij.

Bij eene ordonnantie in den *Moniteur* worden de arrondissements-raden opgeroepen om tegen den 4den augustus voor het eerste gedeelte hunner zitting op te komen; de zitting der generale departementeraden is van den 20sten augustus tot den 3den september bepaald; voor het Seine-departement van den 15den tot den 29sten october. Het tweede gedeelte van de zitting der arrondissements-raden zal den 12den september aanvangen; voor het Seine-departement den 3den november.

— De stad Parijs heeft in den afgeloopen nacht op nieuw het verlies van een harer schouwburgen door brand te betreuren gehad. Ten drie ure in den nacht ontdekte men brand in het Théâtre *du Vaudeville*. Dit geheel van hout opgetrokken gebouw scheen sedert lang bestemd om door de minste vonk die niet ontdekt wierd, vernield te worden. De eerste hulp door den wachtpost van pompiers aangebragt, was onvoldoende en toen er meerdere hulp aansnelde, had de brand reeds zulke voortgangen gemaakt dat het onmogelijk was denzelven te stuiten. Eene geweldige vlam en een roodachtige rook verspreidden weldra hunnen gloed over de wijk St. Thomas du Louvre, het Carousel en het Palais-Royal. Al wat men kon uitwerken was, dat het vuur tot het in brand staande gebouw beperkt werd en de aangrenzende huizen, die aan twee zijden aan den schouwburg paalden, voor de mededeeling van het vuur bewaard bleven, hetgeen door den arbeid der pompiers dan ook mogt gelukken. Het gebouw zelf is echter geheel en al door de vlammen verteerd.

Sedert lang was er spraak geweest van den herbouw in steen van het théâtre *du Vaudeville*, maar de directeurs van den schouwburg hadden gedurig, en telkens bij vernieuwing, van den prefect van policie uitstel gekregen, van tot den herbouw te moeten overgaan; thans betreurt men de ten deze betoonde toegevendheid. Omtrent de oorzaak van den brand is men in het onzekere; volgens sommigen zou dezelve in eene gaspijp zijn ontstaan, volgens anderen in het aan de zaal grenzende magazijn van costumen; de eerste kenteekenen meent men dat zich omstreeks middernacht hebben geopenbaard hebben, maar eerst een ruim drie ure werden de pompiers door een geweldigen slag gewekt, welke veroorzaakt werd door den val van de kristallen kroon in de zaal, wanneer het tooneel was doorgebrand; alle hulp werd toen aangebragt, maar het was reeds te laat, zoodat men zijne inspanningen slechts moest doen strekken om de nevengebouwen te bewaren. Men is kortstondig bevreesd geweest dat de vlam zich aan de nabij den schouwburg gelegene koninklijke stallen mogt mededeelen, doch zij werden gelukkig behouden.

Heden middag ten drie ure is het vuur nog niet geheel gebluscht, doch binnen het puin van het vernield lokaal besloten.

Verscheidene brand-assurantien hadden sedert lang geweigerd, om het houten gebouw, hetwelk zoo zeer, uit hoofde van deszelfs gebruik, voor brand blootstond, te verzekeren; intusschen had men besloten om hetzelve te laten verzekeren voor eene som van 300,000 fr., door de kompagnieschappen de *Phenix* en *la France*.

De meeste acteurs hebben aanzienlijke verliezen aan hunne costumen en andere goederen geleden; het verlies van eene der actrices, Mad. *Albert*, wordt op 15,000 fr. begroot.

Zoo men zegt, zal de afgebrande schouwburg niet herbouwd worden op de plaats waar hij stond, omdat het terrein tot het plein van het Carousel behoorde, en men het ontwerp nog niet opgegeven heeft om de Louvre met de Tuilerien aan de zijde van de straat Rivoli, te verbinden.

— Het *Journal du Havre* van gisteren vermeldt, dat de Prins *van Joinville*, na St. Malo en Cherburg bezocht te hebben, aldaar verwacht werd. Morgen denkt men dat de Prins te Parijs zal aankomen.

— De markies *de la Ferronays* is dezer dagen in het departement Ancenis in den ouderdom van 81 jaren overleden.

— Uit Toulon meldt men, dat de britsche admiraal *Stopfort*, welke met zijn eskader de reede dier stad weder verlaten heeft, vóór zijn vertrek, aan den zeeprefect van Toulon een brief geschreven heeft, waarin hij hem zijne erkentelijkheid en die zijner officieren betuigt, voor de ontvangst die hun tijdens het verblijf te Toulon was bereid. Door den parijschen *Moniteur* wordt voorts het in omloop [illegible] gerucht tegengesproken, nopens eenen twist, die, in een [illegible], tusschen officieren van de beide natien zou zijn gerezen. [illegible] worden berigten medegedeeld van den [illegible] [illegible] aangebragt dat naar Havre was bestemd.

De fransche admiraal *Leblanc* was den 26sten van Montevideo vertrokken. De braziliaansche minister van buitenlandsche zaken *Arano* had op de voorstellen van den kommandant van het blokade-eskader, om tot eene schikking te komen, geantwoord, dat hij veel liever de vijandelijkheden zag voortduren, dan dat hij zich aan [illegible] onderwerpen. De zaak zou intusschen aan de kamer der gedeputeerden worden voorgelegd.

— De berigten uit Spanje zijn in de laatste dagen zeer onbeduidend en schaarsch geweest. Heden worden weder in 't geheel geen tijdingen, noch uit Madrid, noch van de grenzen, medegedeeld.

— De koers der fondsen was heden ter beurze volkomen dezelfde als in de laatste dagen. De 5 pCt. houden zich tusschen 111,40 à 111,45; de 3 pCt., na een oogenblik tot 81 te zijn gestegen, kwamen weder op 80,85 terug. — Men hield zich heden bezig met de aandeelen in den spoorweg op Havre, waarvan vele aanbiedingen plaats hadden. Gisteren was hun koers op 1045 gebleven; dezelve daalde heden op 1020, klom later weder tot 1047,50. — De notering is heden (17 *Julij*) geweest: 5 pCt. 111,40; 3 pCt. 80,95; Nap. r. 99,05; Sp. Ardoin 23; Rom. L. 102.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16den Julij.

H. K. H. de kroonprinses van Pruissen werd den 15den dezer, uit Berlijn, op het slot Pillnitz, bij Dresden, verwacht.

— Uit Berlijn meldt men, dat een koerier, door de russische ambassade te Londen afgezonden, om keizer *Nikolaas* in Silezie op te zoeken, den 8sten aldaar met grooten spoed was doorgereisd.

— Voorts berigt men van daar, dat een deel van het in Polen staande russische leger dagelijks het bevel verwachtte om naar Zamosc en Wladimierz op marsch te gaan, ter vervanging van andere afdeelingen, welke van Novogorod naar Staro-Konstantinowo en Kamieniec moeten trekken. Verscheidene officieren van den generalen staf waren daar de grenzen van de Bukowina en Moravië afgezonden; hetgeen men in verband bragt met de tijding, dat zich bij Odessa een legerkorps onder het opperbevel van den graaf *Woronzow* verzamelen zoude. — De aanleiding voor dit alles, alsmede voor het vertrek van den heer *Butenieff* naar Konstantinopel, in plaats van naar de boheemsche badplaats, werwaarts hij voornemens geweest was zich te begeven, werd in de aangelegenheden van het Oosten gezocht, van waar men nog voortdurend tegenstrijdige berigten ontvangt omtrent de houding van *Mehemed-ali*, doch alwaar men voor zeker kan houden, dat het niet rustig toegaat.

— Zoo men een berigt uit Konstantinopel van den 27sten junij gelooven mag, waren toen aldaar nog weder geruststellende berigten uit Alexandrie ontvangen; terwijl de zaken te Konstantinopel zelf insgelijks een meer vredelievend aanzien kregen. Er wordt wel steeds gewag gemaakt van het aan de vreemde konsuls door *Mehemed* te kennen gegeven voornemen om zich van de Porte onafhankelijk te maken; maar tevens ook verzekerd, dat de Onder-koning aan die consuls de bepaaldste belofte zoude hebben gedaan, om voor de hand niets te doen, wat aan de Porte onaangenaam zoude kunnen zijn. Men meende dat, de zaken zoo staande, het weinig te beduiden had of de turksche vloot al of niet uitliep, om haren togt door den Archipel te maken. Door de Porte was, ter wegneming van alle verkeerde uitlegging, zoo wel aan den admiraal *Roussin* als aan de overige vreemde gezanten bekend gemaakt, dat een der bodems van het eskader naar Tripoli koers zoude zetten, ten einde den door Z. H. voor dit pachaliek nieuw benoemden gouverneur, *Aschkiar*-pacha, derwaarts over te brengen.

[Volgens particuliere berigten uit Smyrna tot den 29sten, bij het *Journal de la Haye* ontvangen, was aldaar door eene den 27sten aangekomen oostenrijksche stoomboot, berigt, dat de turksche vloot den 28sten naar de Smyrnasche reede onder zeil zoude gaan. Volgens dit berigt, zoude die vloot uit niet minder dan twee stoomschepen en 32 andere oorlogsvaartuigen, waaronder 12 linieschepen, bestaan. Velen meenden dat Z. H. de Sultan zich in persoon aan boord van het fraaije schip *Mahmoud* zou inschepen om zijne voorgenomene reis naar Klein-Azie te doen, hetgeen echter in deze oogenblikken wel niet geloofd kan worden; alsmede dat de [illegible] bekende *Tahir*-pacha, in plaats van *Ahmed*, die sedert de [illegible] den zin der Porte uitgevoerde zending naar Tripoli, ten verleden jare, niet in blakende gunst stond, met het opperbevel over de vloot zou belast worden. — Moeijelijk konde men gelooven, dat de vloot slechts voor den Archipel bestemd zoude zijn; en maakte men veeleer, uit de talrijke bemanning en den grooten voorraad die, onder weg zelfs nog, door dezelve werd aan boord genomen, op, dat zij naar de Syrische kust zoude stevenen. Den 18den [illegible]

smaldeel onder den schout-bij-nacht *Gallois* ter reede van Smyrna aangekomen, waarschijnlijk om de turksche vloot gade te slaan.]

Mehemed-ali had een millioen piasters van de door hem verschuldigde schatting afbetaald, welke som der Porte zeer te stade was gekomen, daar zij reeds sedert veertien dagen de soldij harer troepen niet had kunnen uitbetalen. Verwonderlijk is het, dat bij zulk een uitgeputten staat harer geldmiddelen, de Porte nog zoo veel te koste legt aan hare luisterrijke ambassades bij de vreemde mogendheden.

— Omtrent den staat van zaken in Syrie, verneemt men ook steeds tegenstrijdige berigten. Zeker schijnt het echter, dat het *Ibrahim* tot nog toe niet gelukt is om in de schuilhoeken der opstandelingen door te dringen en dat zijne pogingen om hun den toevoer van water af te snijden en hun alzoo tot het uiterste te brengen, nog niet met een volkomen gunstig gevolg bekroond zijn. Volgens een berigt uit Alexandrie van den 6den, in het *Journal de Smyrne* medegedeeld, zoude *Ibrahim* op de plaats gehad hebbende gevangenneming van een bloedverwant van een der voornaamste aanvoerders der Drusen, thans veel hoop bouwen. Van een anderen kant wordt evenwel gemeld, dat hij aan zijnen vader op nieuw om versterking gevraagd had.

Nederlanden.

Breda, den 19den Julij.

Gisteren is, te 's Gravenhage, de drie en twintigste vergadering van de Synode der Nederlandsche hervormde kerk, op de gewone wijze, gesloten.

— Het volgende, den 15den dezer, des avonds, uit Londen geschreven berigt, zegt de *Avondbode* door buitengewone gelegenheid ontvangen te hebben: » Ik haast mij u te melden, hetgeen mij, ter liefde van Nederland en uwen Koning, opregt verheugt, dat, naar het gevoelen van welonderrigte personen, de Hollandsch Belgische questie met snelle schreden hare afdoening te gemoet gaat. Het is niet onmogelijk, en ik zou mij gelukkig achten, wanneer ik spoedig reeds in staat mogt zijn, u te melden dat alles zijn beslag had gekregen.”

Nog leest men in genoemd blad: » Omtrent het vertrek naar Londen van den graaf *von Senfft-Pilsach*, oostenrijksch gezant bij het Nederlandsche hof, vernemen wij nog de volgende bijzonderheid, welke als een nieuw bewijs zou kunnen dienen, dat eene spoedige afdoening van het Nederlandsch-Belgische vraagstuk allezins te wachten is. Bij deszelfs vertrek uit 's Gravenhage, werd deze diplomaat door een warm vaderlander op de volgende wijze toegesproken: » Ik neem de vrijheid aan Uwe Excellentie de belangen van mijn land aan te bevelen,” waarop de graaf tot antwoord gaf: » deze zijn zoo billijk en gegrond, dat er geen twijfel bestaat, of daar zal regt aan gedaan worden.”

— De navolgende opgave van de bevolking der Noord Nederlandsche provincien, is ontleend uit de verslagen die in de laatstelijk gehouden vergaderingen der provinciale staten zijn uitgebragt:

	op 1e. Januarij 1837.	op 1e. Januarij 1838.
Noord-Braband	356,124 zielen.	359,505 zielen.
Gelderland	328,495 »	331,719 »
Holland (Noordelijk gedeelte)	410,594 »	411,437 »
Holland (Zuidelijk gedeelte)	500,164 »	505,116 »
Zeeland	142,815 »	144,137 »
Utrecht	137,651 »	139,041 »
Vriesland	223,646 »	226,446 »
Overijssel	190,229 »	192,340 »
Groningen	170,691 »	172,454 »
Drenthe	69,319 »	70,146 »
Te zamen	2,529,728 zielen.	2,552,339 zielen.

Het blijkt alzoo, dat gedurende het afgeloopen jaar 1837 de bevolking der genoemde gewesten met 22,621 zielen is vermeerderd. Gedurende het jaar 1836 had die vermeerdering 28,082 zielen bedragen.

— In de afgeloopene maand Junij zijn door het kanaal van Voorne gepasseerd, 245 zeeschepen, zijnde 139 te Hellevoetsluis ingekomen en 106 uitgevaren. — Het getal der zeeschepen, die in de eerste maanden van dat jaar het genoemd kanaal zijn ingekomen en daaruit vertrokken, bedraagt te zamen 907 bodems.

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 16den dezer dat, behalve tot den straatweg van de Lemmer over Sneek naar Leeuwarden, door de vergadering der provinciale staten ook was besloten tot het aanleggen van eenen steenweg van Leeuwarden naar Harlingen.

— Men meldt uit Groningen, dat door de Maatschappij ter bevordering der Nijverheid dezer dagen weder aan twee ingezetenen van Groningen zilveren medailles zijn toegewezen, te weten: aan den heer *J. Oomkens*, op zijne ingezondene proeven van verbeterde congrevische drukken, en aan *H. Veger*, op het ingezonden model en de beschrijving eener dubbele zeef, om koolzaad in eens van alle vuilnis te zuiveren.

— Van Rotterdam schrijft men van gisteren: » Heden namiddag had alhier eene van die menschlievende en stoutmoedige daden plaats, welke wel waardig zijn bekend gemaakt te worden. Drie jongens van omtrent 12 à 13 jaren oud, in de Vest bij de binnenwegschebrug zwemmende, werd een hunner plotseling vermist. Op het geroep der overigen snelden dadelijk eenige menschenvrienden ter hulp, zonder echter de juiste plek te weten alwaar de drenkeling lag; waarop *Jan Blacquière*, zeilmaker, het moedig besluit nam dadelijk, geheel gekleed, van den kant te duikelen, en, na tweemalen vergeefsche pogingen aangewend te hebben, ten derdemaal die met dat gelukkig gevolg bekroond zag, dat hij, schoon zelf zeer afgemat, met den drenkeling te voorschijn kwam, die met dadelijke en gepaste hulp weder in het leven terug gebragt werd.”

— Men schrijft uit Amsterdam van gisteren: » Dingsdag avond viel een 4jarig knaapje, *Dirk Buis* genaamd, in de Bloemstraat te huis behoorende, in de Rozengracht. Het kind was reeds op het punt van te zinken, en onder eene aldaar liggende schuit te geraken, toen *Cornelis van Kessel*, knecht bij den timmerman *G. J. Breitsch*, zonder te kunnen zwemmen, geheel gekleed in het water sprong, en met eigen levensgevaar den drenkeling redde.”

— Van Tiel schrijft men, van den 16den dezer: » Eergisteren avond zijn aan den dijk, onder Echteld, acht aan elkander gelegen huisjes afgebrand; er is weinig gered, doch er zijn ook geen menschen-levens te betreuren. Men zegt algemeen, dat de brand door onvoorzigtigheid is ontstaan, doordien eene vrouw, die met de lamp in het bed lichtte, om naar haar kind te zien, eene vonk in het stroo zoude hebben laten vallen.”

— Zaturdag morgen, den 14den dezer des morgens ten half 8, is, onder een vreesselijk onweder, de bliksem geslagen in eene boerenplaats op den Ham, gemeente [illegible], toebehoorende aan den assessor dier gemeente *H. Hommingh* en verhuurd aan *L. J. de Groot* en *J. B. Beukema*, waardoor, behalve het voorste gedeelte van de behuizing, de gansche boerenplaats, met eene zich daarop bevindende melkkoe, twee varkens, en onderscheidene boerengereedschappen en kleederen, alsmede ongeveer 1200 dakschoven en eenige voeren stroo, eene prooi der vlammen is geworden. De boerderij was voor eene som van *f* 2800 tegen brandschade gewaarborgd.

Dienzelfden morgen is er in het dorp Wahne, amt Sögel, in het hanoversche, mede ten gevolge van het inslaan van den bliksem, een brand ontstaan, waardoor 40 woonhuizen en 20 schuren zijn in de asch gelegd. Uit Groningen waren eenige zich daar bevindende werklieden uit Wahne, ten hunnent opgeroepen, om aan den herbouw der afgebrande woningen de behulpzame hand te leenen.

— Na een overtogt van zeventien uren, is Z. Keiz. H. de grootvorst troonsopvolger den 13den dezer, des ochtends ten 10 ure uit Kopenhage te Travemunde aangekomen, en na aldaar zeer kort vertoefd te hebben naar Lubeck voortgereisd, alwaar hij het overige van den dag en den nacht heeft doorgebragt. Den 14den is Hoogstdezelve van daar naar Mölln vertrokken, om zijne reis regtstreeks naar Hanover voort te zetten, zonder Hamburg te bezoeken, alwaar dan ook de toebereidselen tot Hoogstdeszelfs ontvangst gestaakt waren.

Het Brusselsch dagblad *le Journal de la Belgique*, vermeldt, dat de heer *von Grunne*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den koning der Nederlanden bij de duitsche bondsvergadering, van Frankfort komende, te Brussel is gearriveerd.

— Een der belgische bladen *l'Industrie*, schrijft uit Maastricht van den 14den Julij, dat de russische grootvorst troonsopvolger die stad tegen het laatst dezer maand zou bezoeken. De officieren die hem tot geleide moesten strekken waren reeds benoemd.

— De provinciale staten van Braband hebben in hunne zitting van eergisteren, met eenparigheid van stemmen der 53 tegenwoordige leden, een adres aan vorst *Leopold* voor het geheel behoud der provincien Limburg en Luxemburg opgemaakt.

— Dezer dagen is de belgische luitenant-kolonel der artillerie *Winssinger* belast geweest, om zich te Luik met den kommandant der genie aldaar, over de bewapening te verstaan van de versterkingsmiddelen, welke men thans om die stad wil tot stand brengen.

— Eene nieuwe proef met het stoomrijtuig op gewone wegen, daar de uitvinding van den heer *Dietz*, wordt in de brusselsche bladen gezegd volkomen gelukt te wezen. Men berekent dat het mogelijk zou zijn, na aftrek van den benoodigden tijd voor de aanvulling van het water, om met zoodanig rijtuig zich in 17 of 18 uren tijds van Brussel naar Parijs te begeven.

— De burgemeester en twee wethouders van Antwerpen zijn gisteren naar Brussel vertrokken, om te bewerken dat de burgerwacht niet meer tot het verrigten van dienst opgeroepen wierd.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 101⅞; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 22⅜; Difered 6; Nap. n. 93½; Sic. 98½; Rom.L. 101¾; dito Certif. te Antw. 100¾; Bras. 80¼. — Wissel op Amst. en Rott. ⅝ pCt. pr. pap.